

Directivas da qualidad per canortas d'uffants pitschens / centers dal di per uffants en il chantun Grischun

Cuntegn

1. Basa legala.....	2
2. Decleraziuns concernent las directivas da qualidad.....	2
3. Decleraziuns da noziuns	3
4. Permissiuns vertentas.....	3
5. Directivas da qualidad.....	4

1. Basa legala

Ordinaziun davart la recepziun d'uffants per la tgira e per l'adopziun (ORUC); CS 211.222.338

Lescha davart ils uffants confidads dals 14 da favrer 2007; DG 219.050

2. Decleraziuns concernent las directivas da qualidad

<i>Valaivladad</i>	<p>Las directivas da qualidad qua avant maun valan per las permissiuns da purschidas da la tgira d'uffants en il sector prescolar sco canortas d'uffants pitschens resp. centers dal di per uffants en il chantun Grischun. Ellas valan sco standards minimals e concretiseschan las prescripziuns giuridicas.</p> <p>Ellas sa drizzan a tut las canortas d'uffants pitschens / a tut ils centers dal di per uffants, independentamain dal fatg, sche quellas / quels han in sistem per il manaschament da la qualidad certitigà u betg.</p>
<i>Intent</i>	<p>L'intent da las directivas da qualidad qua avant maun è quel da drizzar la furniziun da prestaziuns</p> <ul style="list-style-type: none"> – sin la tgira, sin l'educaziun e sin la promoziun; – sin la protecziun da la persunalitad e sin l'integritad; – sin la sanadad, sin la segirezza e sin il bainstar <p>dals uffants pertutgads.</p>
<i>Applicaziun</i>	<p>Las directivas da qualidad qua avant maun cumpiglian indicaturs da qualidad e standards da qualidad. Quels cuntregnan pretensiuns envers la qualidad da las structuradas, dals process e dals resultats dals servetschs e da las basas scrittas. Las basas scrittas da l'organisaziun (concepts, reglaments, directivas, infurmaziuns, formulars, documentaziuns e.u.v.) ston stgaffir las premissas per che tut ils indicaturs da qualidad e standards da qualidad vegnian ademplitds, sch'ells vegnan realisads correspudentamain. Tar tut las basas scrittas vegni pia fatg quint ch'ellas vegnian realisadas ed applitgadas correspudentamain e ch'ellas cuntanschian uschia l'effect giavischè, p.ex. ch'ils uffants sa sentan segirs e tgirads bain.</p>
<i>Permissiun</i>	<p>Canortas d'uffants pitschens / centers dal di per uffants en il chantun Grischun ston ademplier questas directivas da qualidad per survegnir ina permissiun da manaschi. La permissiun po vegnir colliada cun cundiziuns e cun pretensiuns.</p>
<i>Controlla</i>	<p>La controlla, sche las directivas da qualidad vegnan observadas al lieu, vegn fatga almain a chaschun da la visita da surveglianza che ha lieu mintga 2 onns. Las directivas da qualidad qua avant maun vegnan controlladas almain mintga 6 onns ed adattadas en cas da basegn.</p>
<i>Ulteriuras disposiziuns</i>	<p>Disposiziuns giuridicas concernent la protecziun d'uffants e concernent la protecziun da datas sco er prescripziuns d'autoritads da construcziun, da la polizia da fieu, da la controlla da victualias e.u.v. ston vegnir observadas da las purschidas e na fan – per evitar regulaziuns dublas – betg part da questas directivas.</p>
<i>Fins d'emna</i>	<p>En cas d'ina purschida da tgira da dapli che 5 dis per emna (p.ex. incl. tgira durant la fin d'emna) importa il temp maximal da tgira per uffant ed emna 5 dis (regulaziun concepziunala).</p>
<i>Tgira da notg</i>	<p>Regulaziuns supplementaras per la tgira da notg d'uffants ordaifer la famiglia en ils indicaturs 3d (dumber d'uffants e da persunal), 6 (localitads) e 10 (integritad) sco er limitaziuns dal temp da tgira (dumber maximal d'uras da tgira entaifer 24 uras) vegnan fixadas, sche purschidas correspudentas vegnan creadas. Tschertgai per plaschair ad ura il contact en connex cun questas dumondas.</p>

3. Decleraziuns da noziuns

<i>Canorta d'uffants pitschens / center dal di per uffants</i>	<p>Purschidas da la tgira d'uffants en il sector prescolar sco canortas d'uffants pitschens, centers dal di per uffants, instituziuns da prescolina e.u.v. che tgiran uffants en la vegliadetgna prescolara (il pli baud a partir dal 3. mais da la vita fin a l'entrada en scolina resp. en scola) ordaifer la chasa dals geniturs e che pussibiliteschan uschia als geniturs p.ex. da pratitgar in'activitad da gudogn durant l'entir onn.</p> <p>La purschida cuntegna</p> <ul style="list-style-type: none"> – in temp d'avertura durant l'onn d'almain 48 emnas; – in temp d'avertura durant l'emna d'almain 5 dis; – in temp d'avertura durant il di d'almain 10,5 uras incl. tgira da mezdi. <p>Excepziuns da questa regulaziun dovran scleriments speziels.</p> <p>Ils uffants frequentan regularmain e liantamain la purschida, èn annunziads ed igl exista l'obligaziun da communitgar, sch'in uffant na po betg vegnir.</p> <p>Purschidas che sumeglian canortas e che adempleschan per gronda part las premissas numnadas, pon er vegnir tractadas sco canorta d'uffants pitschens / center dal di per uffants.</p>
<i>Geniturs</i>	Persunas responsablas per l'educaziun
<i>Collavuraturas e collavuratur scolads, persunal spezialisà</i>	Collavuraturas e collavuratur scolads tenor l'indicatur 8, punct 1
<i>Collavuraturas e collavuratur, persunal</i>	Tut las collavuraturas ed ils collavuratur, senza las persunas che fan in praticum da fufragnadi

4. Permissiuns vertentas

Las permissiuns ch'èn vegnidas concedidas sin basa da las directivas vertentas (versiun 1.0 dals 10 da mars 2010 e versiun 2.0 dal 1. da schaner 2016) restan en vigur.

5. Directivas da qualidad

Indica- tur nr.	Indicatur da qualidad	Standards da qualidad
Basas		
1	Igl exista in model directiv.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Il model directiv è avant maun en scrit e designescha il champ d'actividad da las purschidas e la gruppa en mira. 2. Il model directiv è bain accessibel per la publicidad (p.ex. pagina d'internet, prospect). 3. Ils concepts da la purschida sa cunfan cun il model directiv. 4. Il model directiv vegn realisà en la strategia, en las finamiras ed en las mesiras.
2a	I existan basas che descrivan la direcziun strategica.	<p><i>Organisaziun strategica</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. La furma giuridica e l'organisaziun da la purschida èn regladas. 2. I existan in document da fundaziun u statuts. 3. Igl è avant maun in organigram. 4. La separaziun strategic-operativa è garantida areguard il persunal ed areguard l'organisaziun. 5. La separaziun da las pussanzas ademplescha las suandantas cundiziuns: <ol style="list-style-type: none"> a. La presidenta/il president e la direcziun operativa da la purschida n'èn betg parents (1. u 2. grad) u colliads in cun l'auter persunalmain e/u en ina stretga relaziun economica cuminaivla. b. Il gremi strategic sa cumpona d'almain trais personas cun ils medems dretgs. En quest connex dastgan maximalmain duas da questas personas esser parentas e/u colliadas ina cun l'autra en ina stretga relaziun economica cuminaivla. Sch'ina tala relaziun è avant maun, sa cumpona l'organ d'almain tschintg personas cun ils medems dretgs. c. La direcziun operativa, sia substituziun sco er las ulteriuras collavuraturas ed ils ulteriurs collavuratur da la purschida n'han nagin dretg da votar en l'organ strategic-directiv, dastgan però sa participar cun vusch consultativa als process da decisiun. 6. Las commembras ed ils commembers dal gremi strategic èn designads cun num e lur incumbensas, competenzas e responsablads èn circumscrittas. 7. Il plaun strategic garantescha la surveglianza e la controlla interna e redigia mintga onn in rapport davart sia actividad.
2b	I existan basas che descrivan la direcziun strategica.	<p><i>Manaschament da recurs</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. La via per far recurs è definida. La direcziun strategica u in post extern è l'ultima istanza da recurs. 2. Ils geniturs san, nua ch'els pon far recurs en cas d'in conflict. 3. Recurs vegnan prendids serius e tractads. 4. La via per far recurs è gratuita.
3a	I existan basas che descrivan la direcziun operativa e l'organisaziun.	<p><i>Garanzia e svilup da la qualidad da dadens</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. La canorta d'uffants pitschens / il center dal di per uffants garantescha la comunicaziun sco er l'intermediaziun d'infurmaziuns entaifer il team per garantir l'abilitad d'agir da las collavuraturas e dals collavuratur conform a la funcziun. 2. La canorta d'uffants pitschens / il center dal di per uffants garantescha la garanzia ed il svilup da la qualidad tant dals servetschs sco er da las basas en scrit. 3. Ils concepts ed ils reglaments èn datads ed igl è fixà in termin per lur controlla. <p><i>Svilup da la qualidad da dadora</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 4. La cuntentientscha dals geniturs cun la purschida vegn eruida regularmain. 5. Ils resultats e las mesiras èn documentads (almain mintga 3 onns).
3b	I existan basas che descrivan la direcziun operativa e	<p><i>Lavur da publicidad e cooperaziun</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. La canorta d'uffants pitschens / il center dal di per uffants collavura en cas da

Indicatur nr.	Indicatur da qualitat	Standards da qualitat
	l'organisaziun.	<p>basegn cun posts spezialisads e cun persunas spezialisadas per dumondas da l'esser uffant.</p> <p>2. La lavur da publicitad vegn duvrada per tgirar contacts e per infurmar la populaziun locala (p.ex. occurrenzas, rapport annual, gasetta interna).</p>
3c	I existan basas che descrivan la direcciun operativa e l'organisaziun.	<p><i>Manaschament dal persunal</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mintga collavuratura e collavuratur ha in contract da lavur cun vigur legala. 2. Las cumpetenzas ed ils secturs da responsabladad ch'existan per funcziun èn documentads ed enconuschentas a las collavuraturas ed als collavurats (p.ex. descripciuns da las plazzas). 3. Las collavuraturas ed ils collavurats lavuran en moda professiunala conform a las cumpetenzas ed als secturs da responsabladad ch'èn colliads cun lur funcziun. 4. En tge furma e quant savens che discurs da giudicament e discurs cun las collavuraturas ed ils collavurats han lieu è fixà. Quests discurs cuntregnan cunvegns da finamiras e la regulaziun da la controlla da talas. 5. En l'interess da la canorta d'uffants pitschens / dal center dal di per uffants han las collavuraturas ed ils collavurats la pussaivladad da far ina furmaziun supplementara e vegnan sustegnids en quai da la purschida conform a sias pussaivladads finanzialas. 6. En cas da basegn vegnan realisadas activitads per il svilup dal team (p.ex. supervisiuns, barat professiunal, furmaziun d'in team). 7. I vegnan fatgas regularmain sesidas da team. 8. L'obligaziun da discreziun vegn observada e tematisada regularmain. 9. Las regulaziuns da pausas, da vacanzas e da substituziuns èn fixadas ed enconuschentas. 10. Il sistem da salari è transparent.
3d	I existan basas che descrivan la direcciun operativa e l'organisaziun.	<p><i>Dumber d'uffants e da persunal</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Las basas en scrit infurmeschan davart la gruppa en mira (vegliadetgna, dumber da plazzas da tgira e.u.v.). 2. Il dumber d'uffants dependa da las relaziuns dal spazi (guardar indicatur 6) e dal persunal disponibel (guardar indicatur 8). 3. Uffants sut 12 mais ed uffants cun basegns spezial (p.ex. retardament dal svilup, singularitad dal cumportament, impediment) occupan 1½ plazzas da tgira. Igl è chausa da la direcciun da la canorta d'uffants pitschens / dal center dal di per uffants da giuditgar il basegn da tgira spezial. 4. Il dumber minimal prescrit da collavuraturas e collavurats (CO) preschents sa definescha sin basa da las plazzas da tgira (PT) occupadas sco suonda: en cas da max. 6 PT = 1 CO, da quel/-la 1 scolà/-ada en cas da >6 fin max. 12 PT = 2 CO, da quels/-las 1 scolà/-ada en cas da >12 fin max. 18 PT = 3 CO, da quels/-las 2 scolads/-adas en cas da >18 fin max. 24 PT = 4 CO, da quels/-las 2 scolads/-adas en cas da >24 fin max. 30 PT = 5 CO, da quels/-las 3 scolads/-adas en cas da >30 fin max. 36 PT = 6 CO, da quels/-las 3 scolads/-adas e.u.v. Per 12 plazzas da tgira sto pia esser preschent(a) almain in(a) collavuratur(a) scolà/-ada ed ina(a) collavuratur(a) betg scolà/-ada.
4	I existan basas che descrivan la finanziaziun.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Las basas infurmeschan davart la situaziun finanziaria (quint economic e bilantscha) ed èn preschentas avertamain. 2. La purschida maina il manaschi en moda economica e tenor in rendaquint unitar che sa basa sin princips da l'economia da manaschi. 3. In post da revisiun independent che controlla il quint annual sto esser designà. 4. Igl è avant maun in reglament da tariffas transparent ed accessibel a las persunas interessadas. 5. Las tariffas na dastgan betg surpassar las tariffas maximalas fixadas liantamain da la regenza.

Indicatur nr.	Indicatur da qualidat	Standards da qualidat
		6. La purschida ha in'assicuranza da responsabladad da manaschi.
5a	I existan basas che descrivan las prestaziuns.	<p><i>Pedagogia e promoziun</i></p> <p>Las basas legalas en scrit concernent la tgira e l'educaziun infurmeschan davart l'orientaziun professiunala e metodica, en spezial davart ils suandants puncts:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Cumportament social</i>: Ina comunicaziun adattada per uffants ed in barat ludic tranter ils uffants e tranter ils uffants ed il personal vegnan promovids. 2. <i>Relaziun</i>: Las collavuraturas ed ils collavuraturats rinforzan l'uffant ed al prendan serius. 3. <i>Promoziun</i>: La promoziun dals uffants mida tranter observaziun activa, prender influenza, instruir, gidar e sa retegnair. 4. <i>Adattà a la vegliadetgna</i>: Las activitads d'emprender e da svilup tegnan quint dal svilup da l'uffant (pitschen). Ils gieus ed ils materials correspundan a la vegliadetgna ed al svilup. 5. <i>Autodeterminaziun</i>: Uffants survegnan la pussaivladad da sa participar en ina moda ch'è adattada a la vegliadetgna ed al svilup. Lur abilitads vegnan percepidas. Els pon tscherner tge ch'els vulan far, exprimer lur opiniun e cundecider. 6. <i>Reglas e rituals</i>: Per il mintgadi existan reglas che vegnan duvradas pedagogicamain. I vegnan purschids puncts d'orientaziun temporars e tematics. 7. <i>Lingua</i>: Las collavuraturas ed ils collavuraturats discurren cun ils uffants en emprima lingua en la(s) lingua(s) principala(s) da la regiun. Uffants da lingua estra vegnan integrads linguisticamain en moda activa ed encuraschads da duvrar la lingua da la canorta d'uffants pitschens / dal center dal di per uffants. 8. <i>Schliaziun da conflicts</i>: Ils uffants vegnan sustegnids ed encuraschads da schliar conflicts tranter dad els sez. Sche necessari, survegnan els agid pedagogic. 9. <i>Segirezza e privadientscha</i>: I vegn guardà ch'ils uffants sa sentian adina segirs ed en buns mauns. 10. <i>Poppins</i>: La canorta d'uffants pitschens / il center dal di per uffants ha las cumpetenzas per tgirar, per assister e per educar poppins.
5b	I existan basas che descrivan las prestaziuns.	<p><i>Structura dal di</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Igl exista in plan dal decurs dal di chapavel e raschunavel ord vista pedagogica. 2. Activitads e fasas da ruas vegnan purschidas en moda commensurada. 3. Il decurs dal di cuntegna temps da bloc (temps, en ils quals ins na dastga betg purtar u ir per ils uffants) d'almain 1¼ uras per mez di. <p><i>Structura da l'onn</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Anniversaris, rituals da sortida sco er particularitads stagiunals e chalendaras vegnan integrads adequatamain en il mintgadi pedagogic.
5c	I existan basas che descrivan las prestaziuns.	<p><i>Segirezza en la chasa</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mesiras da segirezza (p.ex. vi da bischlas da contact, stgalas, fanestras e portas e concernent meds da nettegiar e materialias) èn definidas e prendidas. <p><i>Segirezza ora al liber</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 2. En il sector per giugar al liber e sin spassegiadas / excursiuns è garantida la surveglianza da tut temp. <p><i>Segirezza envers terzas personas</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Terzas personas nunautorizadas n'han nagin access a la canorta d'uffants pitschens / al center dal di per uffants. 4. L'uffant vegn surdà mo a personas (fixadas en scrit) che han il dretg d'ir per l'uffant. 5. Per excepziuns ston las personas cun dretg d'ir per l'uffant dar la permissiun a la canorta d'uffants pitschens / al center dal di per uffants. Cas cuntrari na vegn l'uffant betg surdà. La canorta d'uffants pitschens / il center dal di per uffants controlla ultra da quai l'identitad da personas che vegnan per in uffant

Indicatur nr.	Indicatur da qualidad	Standards da qualidad
		e ch'ella / el n'enconuscha betg.
5d	I existan basas che descrivan las prestaziuns.	<p><i>Nutrimint</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. La porschida d'alimentaziun è multifara ed equilibrada e resguarda ils basegns da sanadad generals sco er individuals dals uffants entaifer las pussaivladads finanzialas (guardar er las recumandaziuns sut www.graubuenden-bewegt.ch). 2. Uffants vegnan encuraschads adequatamain da mangiar da tut ed avunda. I n'exista nagin sforz. 3. I stattan a disposiziun durant l'entir di bavrondas betg zutgeradas. 4. Victualias e bavrondas dulstchas vegnan offeridas mo en cas excepziunals.
5e	I existan basas che descrivan las prestaziuns.	<p><i>Provediment da la sanadad</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. La canorta d'uffants pitschens / il center dal di per uffants promova la sanadad dals uffants e fa stim d'ina igiena dals dents moderna. 2. La canorta d'uffants pitschens / il center dal di per uffants posseda in'apoteca che vegn controllada ed actualisada regularmain. Quella sa chatta en in lieu che n'è betg cuntanschibel per ils uffants. La segirezza concernent ils medicaments è garantida. 3. Basegns da sanadad speziels èn enconuschents e las mesiras correspudentas èn prendidas. 4. Il contact cun ina media u in medi è reglà. 5. La canorta d'uffants pitschens / il center dal di per uffants regla co che uffants d'aventads acutamain malsauns u uffants che d'aventan malsauns vegnan tractads. Ils geniturs enconuschan ils geners da maldispostadads e da malsognas, tar las qualas ils uffants na dastgan betg frequentar la canorta d'uffants pitschens / il center dal di per uffants. <p><i>Cas d'urgenza</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 6. La canorta d'uffants pitschens / il center dal di per uffants fixescha in proceder en cas d'accident u d'urgenza. 7. Igl è fixà, co ch'in uffant po vegnir transportà en moda segira tar la media u il medi / a l'ospital. 8. La canorta d'uffants pitschens / il center dal di per uffants enconuscha las datas da contact d'almain duas personas che stattan datiers a l'uffant (p.ex. geniturs). En cas d'urgenza vegnan quellas contactadas uschè svelt sco pussaivel. 9. Il persunal enconuscha mesiras d'emprim agid e pretensiuns d'agir en cas d'urgenza.
5f	I existan basas che descrivan las prestaziuns.	<p><i>Igiena e nettegiament da las localitads</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Il nettegiament da las localitads e l'igiena èn reglads en scrit. 2. L'infrastructura (locals, giugarets e.u.v.) è netta, bain mantegnida ed en urden.
	Organisaziun ed infrastruttura	
6	Ils edifizis, l'infrastructura incl. las installaziuns èn adequats e tegnan quint dals basegns dals uffants.	<p><i>Sectur intern</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Per piazza da tgira ston esser avant maun almain 5 meters quadrat (senza locals accessorics) cun avunda glisch dal di. 2. Locals accessorics èn locals che na stattan evidentamain betg a disposiziun als uffants per giugar: cuschina, local da lavar e tualetta, biro, local per discurs, gardaroba, local da deposit e.u.v. 3. Per ils uffants sto esser avant maun in local per pussar e per sa retrair. Ordaifer las fasas da ruaus po quel er vegnir duvrà sco local da giugar. 4. Ils secturs per ils uffants èn endrizzads uschia, ch'els tegnan quint dals basegns dals uffants e porschan pussaivladads cumplexivas da giugar u d'esser activ (p.ex. chantunet patgific, zups, sectur per zambregiar, sectur per il giu liber, secturs tematics). 5. In local stat exclusivamain a disposiziun a las collavuraturas ed als collavuratur per lavurs da biro, per sa retrair e.u.v.

Indicatur nr.	Indicatur da qualitat	Standards da qualitat
		<p><i>Sectur al liber</i></p> <p>6. Il spazi per giugar al liber è ina part integrala da la canorta d'uffants pitschens / dal center dal di per uffants. El sa chatta en la vischinanza directa e na vegn betg duvrà da la publicitad.</p> <p>7. Il spazi per giugar al liber dat segirezza als uffants ed ha cunfins ch'èn cleramain percurschibels per ils uffants.</p> <p>8. Il spazi per giugar al liber permetta differentas activitads e furmas da giugar (p.ex. sablun, aua, urdains da gieù, prà, sulegl / sumbriva). En cas d'urdains da gieù al liber è garantida la segirezza.</p> <p>9. En cas excepziunals motivads poi vegnir divergià dal punct 6. La premissa per quai è in spazi per giugar al liber che correspunda als puncts 7 ed 8 e che po vegnir cuntanschi entaifer in temp adequat ed en moda segira areguard il traffic. Quel na vegn betg duvrà intensivamain da la publicitad (regulaziun concepziunala).</p>
	Persunal e direcziun	
7	La direcziun è adattada tant dal punct da vista professional sco er persunal per manar la purschida.	<p>1. La direcziun pedagogica da la canorta d'uffants pitschens / dal center dal di per uffants ha:</p> <p>a. ina scolaziun menziunada sin la glista "Persunas spezializadas reconuschidas en il sectur da canortas" (mo per tudestg) (guardar www.soa.gr.ch). Diploms esters che n'èn betg menziunads ston vegnir reconuschids dal secretariat da stadi per furnaziun, retschertga ed innovaziun (SEFRI): www.sbf.admin.ch;</p> <p>b. in'experientscha professiunala d'almain 3 onns (senza onns d'emprendissadi);</p> <p>c. in diplom reconuschì en il sectur da direcziun e da gestiun (tenor la glista "Furnaziuns supplementaras reconuschidas per direcziuns da canortas en il Grischun" [mo per tudestg] sin www.soa.gr.ch) u è s'annunziada per in curs correspondent che cumenza entaifer il termin il pli svelto pussaivel (cumprova). Diploms esters ston vegnir reconuschids dal secretariat da stadi per furnaziun, retschertga ed innovaziun (SEFRI): www.sbf.admin.ch.</p> <p>Curs ch'èn vegnids absolvids pli baud e che na figureschan betg sin questa glista vegnan giuditgads individualmain da l'uffizi dal servetsch social chantunal sin basa da las infurmaziuns detagliadas inoltradas.</p> <p>2. Sche pliras persunas mainan cuminaivlamain la purschida, ston las responsabladads professiunalas e las cumpetenzas respectivas esser distribuidas en moda clera e transparenta.</p> <p>3. Las qualificaziuns da las persunas dal gremi da la direcziun operativa ston vegnir cumprovadas cun curs da la vita e cun attests da scolaziun, quellas da las persunas directivas pedagogicas supplementarmain cun referenzas irreproschablas sco er cun extracts privats e cun extracts privats spezial dal register penal (www.bj.admin.ch) e cun in attest dal medi.</p> <p>4. Ina nova persuna directiva suttascriva avant ses engaschament ina decleraziun ch'i na dettia per il mument naginas proceduras d'inquisiziun giudizialas u polizialas cunter ella resp. infurmescha davart l'object da la procedura.</p> <p>5. La substituziun è reglada, la substituta / il substitut è adattada / adattà tant dal punct da vista professional sco er persunal per las incumbensas colliadas cun quai.</p> <p>6. Per las incumbensas da la direcziun da la canorta d'uffants pitschens / dal center dal di per uffants vegnan quintads minimalmain 30 pertschient da plazzas en cas da 12 plazzas da tgira. Per mintga ulteriuras 12 plazzas da tgira vegni quintà cun 10 pertschient da plazzas supplementaras. Questas indicaziuns minimalas premettan che la persuna directiva vegnia sustegnida en l'administraziun e tar la contabilitad.</p> <p>7. Per far la contabilitad existan cumpetenzas cumprovablas en chaussa.</p>

Indica- tur nr.	Indicatur da qualitat	Standards da qualitat
8	Il persunal è adattà tant dal punct da vista professiunal sco er persunal per sias activitads e ses dum-ber correspunda al basegn da tgira.	<p><i>Persunal spezialisà</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sco collavuraturas scoladas / collavuratur scolads valan absolventas / absolvents da las scolaziuns numnadas sin la glista "Persunas spezialisadas renconuschidas en il sectur da canortas" (mo en tudestg) (guardar www.soa.gr.ch). Diploms esters che n'èn betg menziunads ston vegnir renconuschids dal secretariat da stadi per furmaziun, retschertga ed innovaziun (SEFRI): www.sbf.admin.ch. 2. Las qualificaziuns da las collavuraturas e dals collavuratur ston esser cumprovadas cun in curs da la vita, cun cumprovas da scolaziun, cun referenzas sco er cun extracts privats ed extracts privats spezial dal register penal (www.bj.admin.ch). 3. La collavuratura / il collavuratur suttascriva avant ses engaschament ina decleraziun ch'i na dettia per il mument naginas proceduras giudizialas u polizialas cunter ella / el resp. infurmescha davart l'object da la procedura. <p><i>Emprendistas / emprendists e praticantas / praticants</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Las praticantas ed ils praticants sco er las emprendistas ed ils emprendists ston vegnir resguardads en il plan da plazzas tenor lur preschientscha efectiva. 5. La tgira suletta da singuls uffants tras praticantas e praticants ubain tras emprendistas ed emprendists è reglà cun in concept. En quest connex vegnan resguardadas la vegliadetgna, las abilitads e las cumpetenzas da las praticantas e dals praticants sco er da las emprendistas e dals emprendists. 6. Recumandaziun urgenta: Praticums d'in onn sco preparaziun per l'emprendissadi vegnan purschids mo, sch'els servan ad ina buna partenza en l'emprendissadi en cas da deficits individuals da furmaziun. Quels vegnan accompagnads correspondentamain. <p>I vegnan purschids mo uschè blers praticums d'in onn avant l'emprima scolaziun sco quai ch'i vegnan purschidas – in onn pli tard – plazzas al cumenzament da l'emprima scolaziun professiunala.</p>
	Uffants e professiunalitad	
9	Ils geniturs san che lur uffant è en buns mauns e sa sentan adina infurmads.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Avant che l'uffant vegn admess fa la canorta d'uffants pitschens / il center dal di per uffants in contract da tgira cun ils geniturs, en il qual vegnan fixadas las tariffas ed il termin da desdita vicendaivel. 2. Ils geniturs vegnan infurmads en moda transparenta davart la purschida. Excursiuns spezialas vegnan communitgadas ordavant als geniturs. 3. La canorta d'uffants pitschens / il center dal di per uffants mussa envers ils geniturs ch'ella / el saja pronta al dialog: <ol style="list-style-type: none"> a. Analisis da la situaziun (rapport dal svilup) vegnan purschidas. b. I vegn profità da l'ocasiun da far discurs sin la sava da l'isch. En quest connex vegni infurmà en moda cumpetenta ed averta davart quai ch'è capità durant il di. 4. La canorta d'uffants pitschens / il center dal di per uffants è da princip averta / avert per geniturs che consegnan lur uffant. Visitas annunziadas èn bainvegnidas, uschenavant ch'ellas na disturban betg il manaschi da la canorta d'uffants pitschens / dal center dal di per uffants. 5. Ils geniturs vegnan prendids serius en lur giavischs, resalvas ed interess en connex cun lur uffant. 6. La canorta d'uffants pitschens / il center dal di per uffants enconuscha purschidas da cussegliaziun per geniturs a titel professiunal che sa chattan en sia vischinanza e po render attent a posts spezialisads correspondent. 7. En cas da tensiuns en la relaziun cun geniturs vegn consultada la direziun. Quella sa stenta da schliar il problem e consultescha, sche necessari, il plaun strategic. 8. La canorta d'uffants pitschens / il center dal di per uffants sa mussa averta / avert envers critica constructiva e chapavla.
10	L'integritad psichica,	1. Tuttas furmas da violenza, da rassissem, da mobing, d'abus sexual e

Indicatur nr.	Indicatur da qualitat	Standards da qualitat
	spiertala e corporala dals uffants è garantida e protegida..	<p>d'explotaziun e mintga furma da discriminaziun d'uffants e da famiglias sco er da collavuraturas e collavuratur na vegnan betg toleradas.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. La canorta d'uffants pitschens / il center dal di per uffants fixescha en scrit las mesiras preventivas sco er il proceder en cas d'abus u en cas d'in suspect correspondent. 3. Nagins uffants e naginas famiglias na vegnan stigmatizads pervia da lur derivanza, lur religiun, lur istorgia da famiglia, lur duns, lur cumportament e.u.v. 4. Uffants e geniturs vegnan prendids serius, sch'els annunzian in abus. 5. L'integritad da tut las personas participadas è garantida.
11	La procedura d'admissiun è reglada en moda transparenta e chapaivla.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Igl exista in catalog da clers criteris per l'admissiun e per l'exclusiun. 2. L'admissiun d'in uffant davent da l'emprim contact cun ils geniturs fin a la fin da la fasa d'acclimatisaziun è reglada en scrit ed en moda transparenta. 3. Tar l'entrada da nov inditgeschan ils geniturs l'assicuranza da malsauns, l'assicuranza cunter accidents e l'assicuranza privata da responsabladad da l'uffant. 4. Al cumenzament da la relaziun da tgira vegnan ils geniturs infurmads en scrit ed a bucca davart il manaschi, davart la finanziaziun e davart ils andaments en connex cun lur uffant. La canorta d'uffants pitschens / il center dal di per uffants dispona d'infurmaziuns en scrit per ils geniturs. 5. Tar l'entrada da nov sa procura la canorta d'uffants pitschens / il center dal di per uffants dals geniturs tut las infurmaziuns necessarias davart l'uffant, en spezial davart basegns spezial e pretensiuns spezialas.
12	La fasa d'acclimatisaziun è reglada en moda transparenta e chapaivla.	<ol style="list-style-type: none"> 1. La fasa d'acclimatisaziun è qua per che l'uffant possa sa distatgar bain dal genitur che al porta, possa stabilir ina relaziun da confidenza cun il personal tgirant e possa crear ina relaziun da bainesser cun ils auters uffants. 2. La fasa d'acclimatisaziun è descritta sco andament standardisà. Adattaziuns individualas a basegns respectivs èn pussaivlas. 3. La fasa d'acclimatisaziun resguarda l'integraziun da tut las personas participadas, per regla da l'uffant, d'in genitur, da la direcziun da la canorta d'uffants pitschens / dal center dal di per uffants e da la persona da referiment correspondent da la purschida. 4. Ils criteris per in'acclimatisaziun reussida resp. anc betg reussida èn definids e communitgads. 5. L'acclimatisaziun vegn fatga sche pussaivel durant dis consecutivs.